

**Kúria
ítélete**

Az ügy száma: Bfv.I.937/2016/10.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Dr. Csere Katalin, a tanács elnöke
Dr. Soós László, előadó bíró
Dr. Vaskuti András, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2016. szeptember 20.

Az ügy tárgya: garázdaság vétsége

Terhelt: terhelt neve

Elsőfok: Ajkai Járásbíróság, 3.B.487/2014/3. számú
ítélet, 2014. december 9.
tárgyalás

Másodfok: Veszprémi Törvényszék 1.Bf.24/2015/8.
számú végzés, 2015. október 27.
nyilvános ülés

Az indítvány előterjesztője: terhelt

Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria az Ajkai Járásbíróság 3.B.487/2014/3. számú ítéletét és a Veszprémi Törvényszék 1.Bf.24/2015/8. számú végzést megváltoztatja,

a terheltet az ellene garázdaság vétsége [Btk. 339. § (1) bekezdés] miatt emelt vád alól felmenti.

A bűnügyi költség címén esetlegesen befizetett összeget a befizetéstől a visszatérítés időpontjáig eltelt időre számított mindenkorai törvényes kamatával együtt a terheltnek vissza kell téríteni.

A Kúria ítélete ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

I.

- [1] A terheltet az Ajkai Járásbíróság a 2014. december 9. napján meghozott, és a Veszprémi Törvényszék 1.Bf.24/2015/8. számú végzésével 2015. október 17. napján jogerős 3.B.487/2014/3. számú ítéletében bűnösnek mondta ki garázdaság vétségében [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (Btk.) 339. § (1) bekezdés], ezért őt, mint különös visszaesőt egy év - börtönben végrehajtandó - szabadságvesztésre és két év közügyektől eltiltásra ítélte. Megállapította, hogy a terhelt a szabadságvesztésből feltételes szabadságra nem bocsátható, valamint rendelkezett a bűnügyi költség viseléséről.

II.

- [2] A jogerős határozat ellen a terhelt terjesztett elő felülvizsgálati indítványt, lényegében a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban Be.) 416. § (1) bekezdésének a) pontjára hivatkozva, mert álláspontja szerint nem követett el bűncselekményt. Kifejtette, hogy a bántalmazás egy családi veszekedésből alakult ki, amely az ingatlan udvarán fejeződött be. Véleménye szerint cselekménye nem volt kihívóan közösséggellenes és nem volt alkalmas arra, hogy másokban megbotránkozást vagy riadalmat keltsen, és szándéka sem erre irányult. Az elkövetett cselekménynek rajta és élettársán kívül szem- és fültanúja nem volt, élettársa a könnyű testi sértés miatt nem kívánt magánindítványt előterjeszteni. Hivatkozott továbbá arra, hogy a cselekmény elkövetésekor ittas állapotban volt, és élettársa a tárgyalás során neki megbocsátott.
- [3] Mindezek alapján lényegében felmentésére tett indítványt.
- [4] A Legfőbb Ügyészség a BF.949/2016/I. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt alaposnak tartotta. Álláspontja szerint az irányadó tényállás alapján a köznyugalom megzavarása nem állapítható meg, a családi konfliktusból fakadó tettlegesség pedig nem alkalmas annak megállapítására, hogy a terhelt a közösségi érdekeket tudatosan semmibe véve a társadalmi együttélési normákat durván sértve cselekedett. A terhelt erre irányuló eshetőleges szándéka sem ismerhető fel.
- [5] Ezért indítványozta, hogy a Kúria a terhelt felülvizsgálati indítványának adjon helyt, és az eljáró bíróságok határozatait megváltoztatva a terheltet az ellene garázdaság vétsége miatt emelt vád alól mentse fel.

III.

- [6] A Kúria a megtámadott határozatokat - a Be. 424. § (1) bekezdése

szerint tanácsulésen eljárva - az indítványban meghatározott ok alapján bírálta felül. Emellett vizsgálta a Be. 423. § (5) bekezdésére tekintettel az indítványban nem hivatkozott, a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott esetleges eljárási szabálysértéseket is, ilyeneket azonban nem észlelt.

- [7] A felülvizsgálati indítvány alapos.
- [8] A Kúria már több közzétett döntésében rámutatott (legutóbb: BH 2015.52.), hogy a garázdaság törvényi tényállása szerint a bűncselekmény megvalósulásának három együttes feltétele az elkövetési magatartás kihívó közösségellenessége, erőszakos jellege, valamint annak másokban megbotrántkoztatás vagy riadalom keltésére való alkalmassága. A három tényállási elem bármelyikének hiánya esetén a bűncselekmény nem állapítható meg.
- [9] Nem minden erőszakos és másokban megbotrántkozás vagy riadalom keltésére alkalmas cselekmény tekintendő kihívóan közösségellenes magatartásnak. A kihívóan közösségellenes magatartást tanúsító garázda elkövető tudatában van annak, hogy erőszakos cselekedete közvetlenül és durván sérti vagy sértheti a közösség nyugalma, ám cselekményét e közösségi érdek semmibevételével, szembe fordulással valószínűsíti meg.
- [10] Az irányadó tényállás szerint a terhelt 2014. október 4. napján 12 óra körüli időben a lakóházban szeszes italt fogyasztott élettársával, a sértettel, akivel ennek során összeveszett és a konyhában egy alkalommal indokolatlanul pofon ütötte a sértettet. A sértett a terhelt bántalmazása előtt a lakóházból a kerítéssel körül nem határolt, az utcáról is jól belátható nyitott közös udvarra menekült, ahol a terhelt további két alkalommal indokolatlanul orrba vágta a sértettet, aki ennek következtében a földre esett és az orra vérezni kezdett. A terhelt bántalmazása következtében a sértettnek nyolc napon belül gyógyuló, az orr zúzódásában megnyilvánuló sérülése keletkezett, azonban könnyű testi sértés vétsége miatt a terhelttel szemben joghatályos magánindítványt nem terjesztett elő.
- [11] Az eljárási bíróságok által megállapított tényállás - helytelenül - tartalmazza még a garázdaság törvényi tényállásának fogalmi elemei közül, miszerint a terhelt kihívóan közösségellenes, erőszakos magatartása alkalmas volt arra, hogy másokban megbotrántkozást, riadalmat keltsen. Az elsőfokú bíróság határozatának jogi indokolási részében pedig az olvasható, hogy a terhelt erőszakos magatartása egyértelműen a társadalmi együttélési szabályok nyílt, tudatos semmibe vételét jelenti, s így ezzel kihívóan közösségellenes, a köznyugalom megzavarására alkalmas jellege is megállapítható.
- [12] A Kúria osztotta a Legfőbb Ügyészség azon álláspontját, miszerint jelen ügyben nem hagyható figyelmen kívül az, miszerint a bántalmazásra nem közterületen, hanem egy lakóingatlanhoz tartozó udvaron, vagyis a terhelt és a sértett személyes életéhez tartozó területen került sor. A cselekmény elkövetési helyére figyelemmel sem lehet következtetést vonni arra, hogy a terhelt a sértettel

szemben fennálló, pillanatnyi indulatból fakadó konfliktusát oly módon kívánta tettelegességgel rendezni, hogy ezáltal szándékában állt volna a köznyugalom közvetlen és durva megsértése. A tényállásban nincs adat arra sem, hogy a cselekményt kívülálló személyek észlelték volna, vagy a terhelt harmadik személyek rosszallása, megbotránkozása vagy riadalma mellett fejtette ki tevékenységét.

- [13] Önmagából a megállapított tényállásból nem lehet következtetést levonni arra sem, hogy a terhelt sértettel szembeni erőszakos fellépése közvetlenül és durván sérthette lakóközössége nyugalma. A terhelt legfeljebb garázda jellegű magatartást tanúsított, és nem garázda magatartást; az elhatárolás a kihívó közösségellenesség hiányából adódik. Éppen ezért helytelen az elsőfokú bíróság által követett azon tényállás-szerkesztési módszer, amely a történeti tényállás részeként a bűncselekmény törvényi tényállásának egyes elemeit emeli át. A bíróságok akkor jártak volna el helyesen – amennyiben a kihívó közösségellenességet megállapíthatónak tartják –, ha konkrétan leírják, miben nyilvánult meg az általuk megvalósultnak vélt tényállási elem.

IV.

- [14] A Kúria mindezekre figyelemmel megállapította, hogy a terhelt büntetőjogi felelősségének megállapítására a garázdaság vétségében a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével került sor, ezért a megtámadott határozatokat a Be. 427. § (1) bekezdésének a) pontja alapján megváltoztatta és a terheltet a Be. 331. § (1) bekezdése, illetve a Be. 6. § (3) bekezdés a) pontjának I. fordulata alapján bűncselekmény hiányában felmentette az ellene garázdaság vétsége miatt emelt vád alól.
- [15] Az esetleges visszatérítési kötelezettségről szóló rendelkezés a Be. 585. § (1) bekezdésén alapszik.

V.

- [16] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 3. § (4) bekezdése, felülvizsgálatát pedig a Be. 416. § (4) bekezdésének b) pontja zárja ki.

Budapest, 2016. szeptember 20.

Dr. Csere Katalin s. k. a tanács elnöke, Dr. Soós László s. k. előadó bíró, Dr. Vaskuti András s. k. bíró

A kiadmány hitelével:

Mátyás Gyöngyi
bírósági ügyintéző